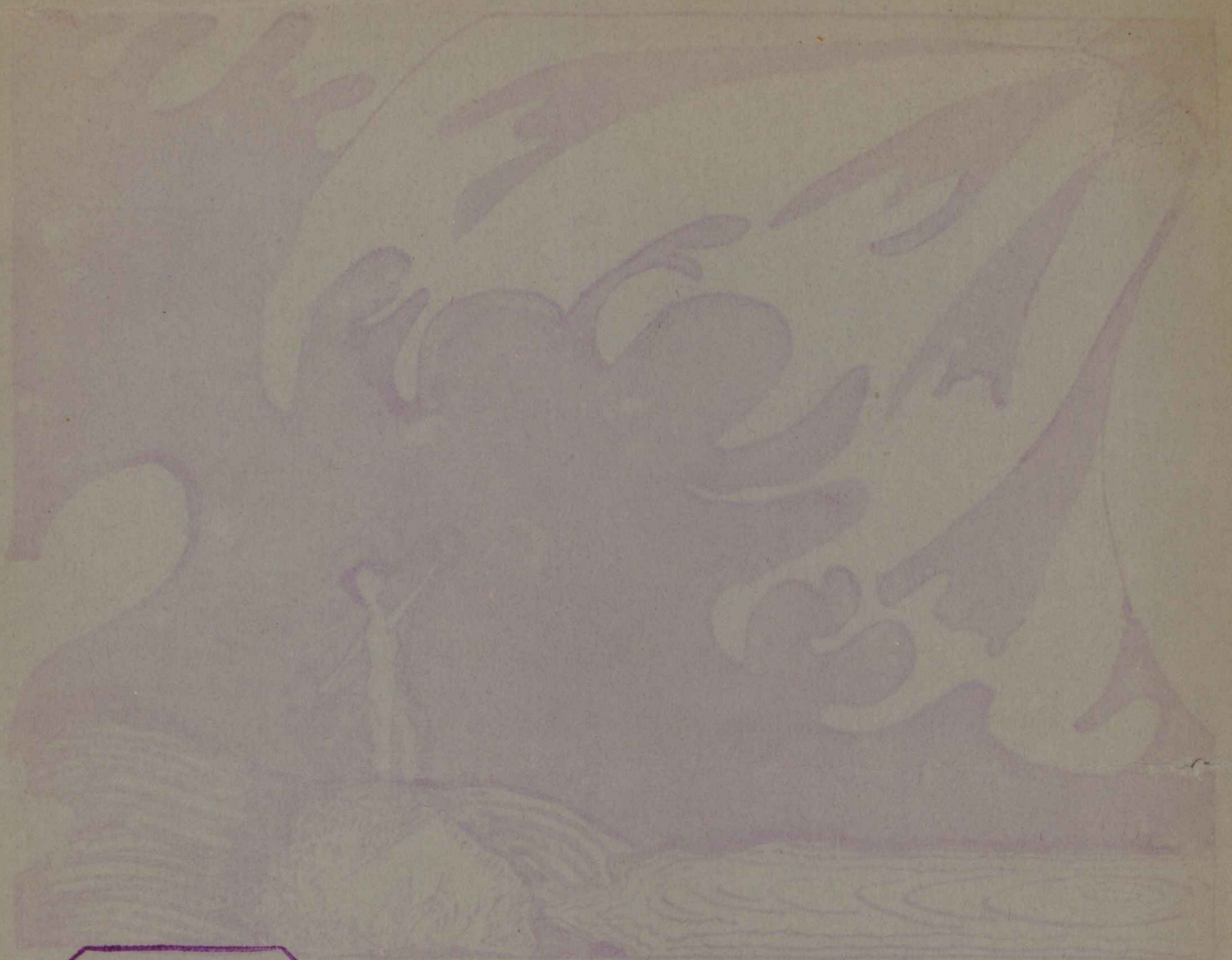

1924

moppi

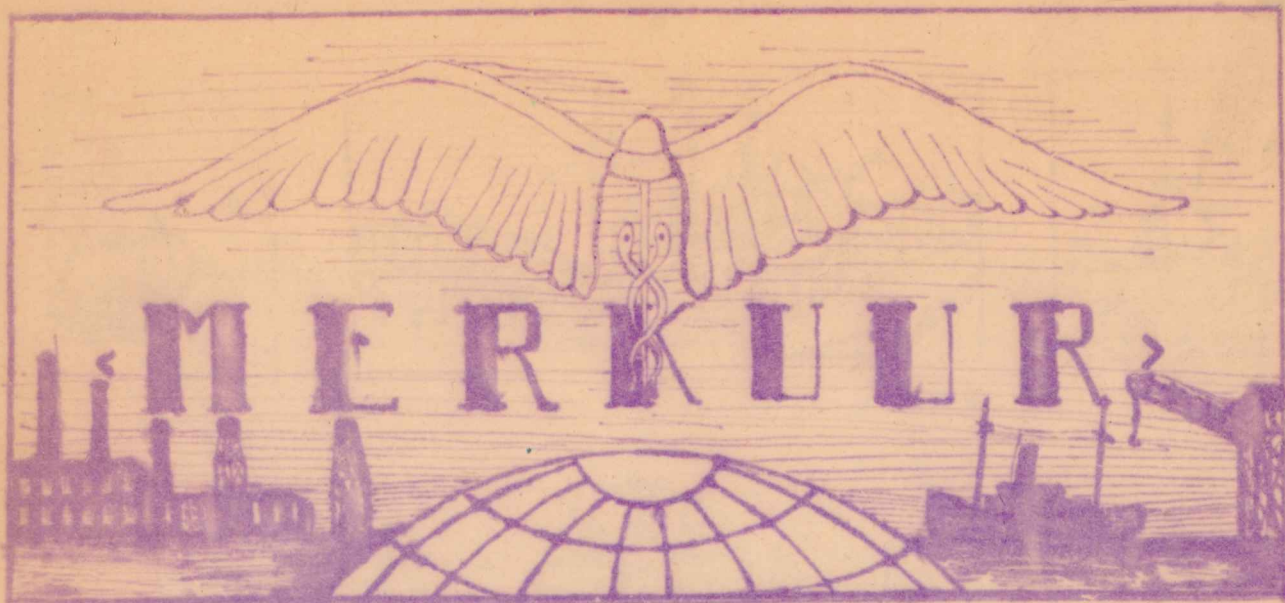

Riigiraamatukogu.
 n. A. 16528.

0

MERKUR

M

1. 024/1930
Merkuur

Nr. 1 (4)

20. oktoober, 1924.

III. aastak.

MERKURILE.

Tere tulemast!

Sind teritab taara püha hiis, kus kohawad noored võrsuvad taamad.
O, - noored taamad! Nad püüavad ülesse sinitsawasse, kus aadeneb kul-
lane valgus, sõuavad piimvalged pilved.

Oled teritist "Merkuur"!

Sa liigud ju üleval tähtede wallas, kelle poole ahnisevad võrsuvad
taamad taara püha hiis. Ära põgene neist eemale! Tõmba nad oma
kõltsu, põimi läbi ja ehtendawate kiirtega nende südamed, armasta
nend võrsuwait noori, kelle kehad rõkkawad kewade tuules elurõõm-
ealt. Anna jõuda noortele! Riputa rannasat mulda nende õrnadele juur-
tele! Vaat, - siis paisuvad tüved, sirguwad oksad, paranewad ja nõllus
tekkimud haawad. ... Wala wärsset elustawat werd noorte soontesse! Oi,
siis paisuvad noored rõõmu wärinal. Kõlwa waimustust ja julgust noor-
te rindesse, anna teraw nõõk igale käte, las raiuh elust läbi tee!
Siu ei ole ju nali, - ta on wõitluswõlli, kus nõutakse tugewat waetast

O, - kuid walguwad, lüestuwad tähed alalõpmata taewalootuses. Aga si-
na, "Merkuur", ära kustu, ära wilgu petlikult, parem puista oma sära
ilmasse klaasi, igasse pinki, kus sirguwad, õpiwad õhinal noored!

Tere tulemast!

Ed. Pärna.

rotan koosolekuga edasi. Kuid en ka weel ja rewisjoni komisjon. Mis on tema teinud? Esimeses teatab midagi korralduste teet mis lei- tud, aga praegu olewat asi jälle korras. Kui korras, eks siis wõ- tane wastu pealegi. Algab uue "eeskawa" arutamine. See läheb õi- ge ägedaks. Arutatakse lugemislauast ja selle korraldamisest. Keegi soovitab lugemise asemel sporti teha, lugeda saada igalpool. Talle wastatakse, kuidas wastajal nõkk kaswanud. Raagitakse weel palju poolt ja wastu, õige suure ägedusega. Juhatajal on tege- mist rahu jaluleseadmisega. Lugemislaud läheb siiski läbi. Kor- raldajaks määratakse sellekohane komisjon, kus millegipärast igast klassist esitaja on.

Labatakse weel referaate korraldada ja aja-kirja walja anda. Wiimase korraldajaks walitakse jälle komisjon. Walitud tekitab weel kroketi mäng, mida kaitsewad tema austajad ühes oma mõtte- osulistega s ur sportlaste wastu. Õnnelikult pääseb ka see küsi- mus.

Koosolek jääb vaiksemaks. Paljud lahkuwad koosolekult ehk küll ees on weel tähtis punkt: juha use walimine. Tekitab ela- wust weel üleseatud punkt: kas wõiwad "teiste osad" tegelased weel juhatuses figureerida? Ka see küsimus lahendatakse kuidagi ja walitakse juhatus kinniselt. Ka walitakse rewisjoni komisjon. Naga iseenesest lõppes koosolek.

A/S.

TÄHEND WÖRBU.

Olin end selleks reisiiks mitu aastat "Ärgitanud" ja nüüd awanes wõimalus wawatsust teostada.

6. juuni õhtul (s.e.) rattan jaama. Jään hiljaks, wagonid on kogu ja külleabitwate õppuritega täis kiilunud. Lisa annab weel Tartus peetaw noorte olümpiaad "noorte pyha" puhul. Saan siiski mõnusa koha emale ja emale (reisin nimelt ühes emaga) rongiteenijate wagonis.

Mõisakülani on tee liigagi tuttav ja osati ka wihmase ilma tõttu igaw. Aeg kaob ruttu, ja waretli oleme Walga minewal rongil mis koosneb wedurist ja kahest - kolmest wagonist. Olümpiaadist osawõtjatele haagitakse weel eriwagonid külge. Brafsikutele määratud wagonid on täis kui tikutoosid. Saan oma pakki dele riiduli murgale koha, eksituse tõttu kaotam alle jälle. Trügin enese akna lähedale, ema istub akna pakki de ota ja rong liigub Walga poole. Pühin akna hingeaurast ja silmitsen möödalibisewat maastikku. Hesti - Läti piir. Sinine - must - walge post, küljes

nimelaud Eesti-Latwija. Piirihooneks madal kraaw. Ühtegi piiriwalwuri pole näha, küllap wist wiim nad ulualla on ajanud.

Esimeses Läti jaamas lukustatakse wagunite uksed. Õpilased tagumistes wagunites laulawad isamaa laule. Ilm pimeneb. Jaamad kaowad üksteise järele, Walk on aga weel kaugel. Ootan, nagu mulle näib igawiku. Uni tükib wägisi silmi. Wiimaks ometi jääb liikumine aeglasemaks, libiseme üle piiri. Wagunite uksed wõetakse lahti. Piiril seisawad Läti piiriwalwurid. Eesti-Walgas seisawad soomusrongid. Allpool raudtee tamm laiutab end Walga linn.

Jaamahoones igawene trügimine ja surumine. Lähen ooteruumi. Näen mitut kooli wanda ja -õpetajat. Mitmetunnilise ootamise järele läheb rong Tartu ja inimesi jääb vähemaks. Heidan pingile magama. Lõuna paiku tekkib jaama ja ooteruumis uus tung. Palju on kooliõpilasi mitmewärwulistest wormimütsides. Kuulan: räägiwad wõrast keelt! Kuulan terawamelt. Ohoo! Sula Wene ja Saksa keel! Oh Eesti, kui kaugele Euroopasse oled sa jõudnud!

(Järgneb.)

Wiimane tamm.

Pikk tee on seljataga, aga eesmärk weel kaugel. Higi jookseb sirinal, sest päike paistab põletawalt selgest taewast ja tuul ei puhu. Mõlemal pool teed on lagedad põllud, ei wilu ega warju kusagil. Silmapiiril mets, kuid see on kaugel. Aga siiski üsna tee ääres kasvab tugew kõharpääline tamm. Ta lehekroon on tihe ja tootab higistawale randa, ale juba kaugelt warju. Jääb ainult üle maantee kraawi ronida ja olecki päikese põletawate kiirte eest warjul. Kui kena on wärskes rohukas pikutada, iseäranis weel siis, kui pikk tee selja taga. Jalgades tuksatab nagu midagi, ja silmad wajuwad iseenesest kinni.

Niisugune tundmus oli mul mõne aasta eest ühel palawal suwepäewal Olin paar tundi käinud. Higinult ja wäsinult heitsin suure tamme alla pikali. Silmad pidid just kinni minema, kui kuulsin iseärslist kohinat. See kostis, nagu räägiks läbi tuule mühina. Sain aru, et rääkija oli wana tamm.

Ta rääkis iseeneses: "Just niisugune palaw päew oli paarisaja aastat eest, kui ma esimest korda ilmawalguet nägin. Kui wäike, wäike olin ma siis, ei wäike, et ma nüüd ennast ära ei tunneks, kui ma niisama wäike oleksin. Mu ümber kaswasid siis suured tammed, nii suured olid nad kui mina praegu. Tuli sügis ja lumi mattis mu enese alla.

Kui ma järgmisel kewadel ärkasin, ei olnud suuri tammi enam. Talwel olewat inimesed saagidega ja kirwestega tulnud ning tammed ja tüki ümberkaudset metsa maha raiunud. Seda rääkis mulle wäike, aga minust wähe wanem tamm. Nii jääme meie kabekesi, aga ka mitte kauaks, see sügisel, kui wäljemad tuuled puhuma hakkasid, murdus mu seltsiline.

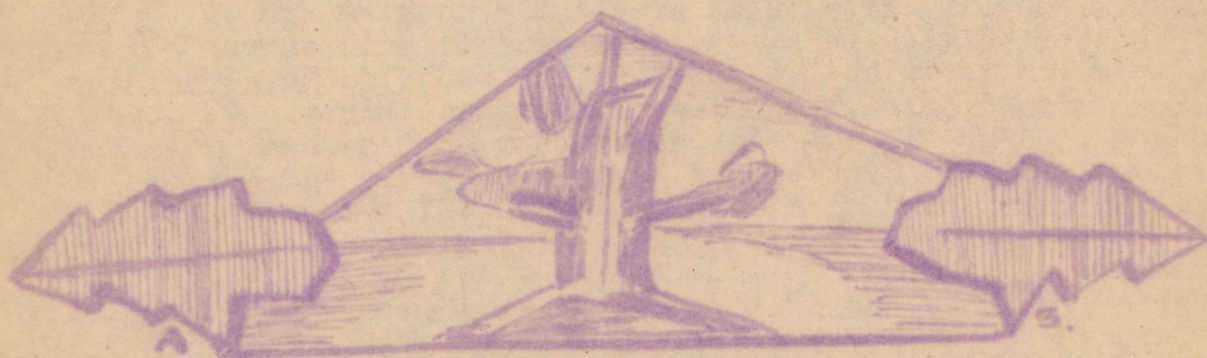
Ma harjusin oma üksiklase eluga ja hakkasin tublisti naast toitu koguma, et saaksin kõrgemale tõusta. Üles, üles, päikese poole, on mu tahtmine olnud.

Olen tahtnud üles ka selleks, et waadata Umbertunde ne lagedama on mille taitsa tulla, sest olen ja selle tekkimist näinud. Olen näinud kuidas mets taganes. Jah, enne oli siin siin milt väike lapike lagedat, mille keskel kaevasin. Aga igal talvel koostis siin saagids sahin ja kirveste paakumine - ning mete taga nee.

Metsa asemele tekkisid aeatate jooksvi lagedad põllud, õigwa tuetega majadega. Aga kus on nüüd need õigkatusega majad? Nad on kadunud. Nende asemel seisawad nüüd suured sindlikatustega ja suurte pükkest peegeldawate akendega. Ka nende inimeste, kes siin metsa maha reiuseid, asemele on uned ja jälle uned asunud. Kõik on muutunud, samuti ka mina. Kui palju on tuul, see igawene wallatu ja hoolimatu, mu oksid maha mürdnud. Mitu korda olen ladwa kaotanud. Aga see on kõik haawa parandanud, ja mina püsin veel jalul. Kui kaua see veel kestab seda ma ei tea, kuid kaua ta kesta ei saa, sest mu südames puuriwad ammu juba ussid, et mind seest ara õnisiada ja tuulele kergets teha. Kui langen, siis kaob wiimane tunnistis, et siin on olnud kord põline mets."

Nii rääkis taam, üksik jäänus/põlisest metsast. Ta oleks veel edasi rääkinud, kuid tuul muutis ta kõne õigineks ja oigawiseks. Ma kargasin üles, ruttasin, taame kõne wiimase osa pühle mõtelde ruttu edasi. Peagi kuulsin ma hirmsat praginat. Tagasi waadates nägin taame üle tee lamawat.

A./3.

õõõõõ.

Winged põhjatuuled tõid teete, et sügis on khes. Nad raputasid puid, ja neilt langewad koltunud lehed. Tuul keerutab tõlmu õhku ja ajab kiirelt pilwi edasi. Tibab vihma.

Kadunud on haljendawad wiljawäljad, koltub waid kirs. Sõpael põllul tuule khes kiirutawad inimesed, kisuwad kartulaid. Müriseb rehepeksumasin, Ta Umbert ruttawad rõõmsed inimesed.

Küllawahelisel teel, rummani poris, weereb wiljakottidega müdatud wanker, mida weewad hobused waski poole. Tawmil kühilad wesi. Weskirattad mürisewad. Kuldhollased terad langewad kollu. Tolpuna mülder ajab naerdes weskilistega juttu.

Hikas reas lendawad kured lõuna poole. Kõik pauk, eaisene, wõttes burg laeseh tiiwad longu ja langeb allapoole. Kütt rõõmselt läheks üle.

Koolis. Aglaaselt tiksub seinakell, kõik on vaigusi. Süled krabisevad. Akna taga hüüb viige sügistuul ja kobistab koltunud lehti pool.

A/S.

S P O R T .

PÄRNU MAAKONNA KAUBANDUSKOOLI.

Omavahelised kergejõustiku võistlused peeti laupäeval 11. okt. ja pühapäeval 12. okt. võistlejaid oli vähe, mille tõttu konkurent püüdis. Pnt tagajärjed saavutati siiski kaunis rahuldavalt:

100. mtr. jooksu peeti kaks esijooksu, kuna lõpuresultaadid otsustati aja paremas järjekorras.

- 1) Reinhold, Hans. 13. sek.
- 2) Klein, Arseni. 13,1 sek.
- 3) Kuk, Valentin. 1. mtr. järel.

400 mtr. jooksu olid ainult kolm võistlejat, neist "pumpab" enna Hans ja Hanson.

- 1) Klein, A. 61 sek.
- 2) Pärna, Ed. 20 mtr. järgi.

Wisked, tüked, hüpped on muhituseta, kuna võistlejaid neil aladel üldemata vähe oli. Siiski tuli ühe lõbus waejuttumine ette, kui Kuk kettelises waselele wõitis arwetatavalt wõitjat Taltse ühe teepimeetri wõit.

Ketas noortele:

- 1) Korkmann, J. 29,54 mtr.
- 2) Kuk, Aksel. 35,75 mtr.
- 3) Rosenkranius. 31,45 mtr.

Kuul noortele:

- 1) Kuk, A. 10 mtr.
- 2) Korkmann, J. 9,32 mtr.
- 3) Winter, H. 8,46 mtr.

60. mtr. noortele läheb läheb läheb suure rebimise all. Ei tea, kumb wõidab, kas Korkmann või Kuk. Wõidab siiski wähekohtumise otsusel Kuk.

- 1) Kuk, Aksel. 8,1 sek.
- 2) Korkmann, J. 8,1 sek.
- 3) Rosenkranius. 1/2 mtr. järel.

1500 mtr. jooksu on üks 1500 mtr. vanatetest- jooksu võitnud wõitja ja kokku neliteistkümmend.

- 1) Hanson, Hans. 5min. 5sek.
- 2) Näckask, Al. 44 mtr. järgi.
- 3) Pärna, Eduard. 8 mtr.

Ketas waselele:

- 1) Kuk, Mih. 22,75 mtr.
- 2) Taltse, A. 22,74 mtr.

Kuul waselele:

- 1) Pärna, 8,33 mtr.
- 2) Kuk, 7,42 mtr.
- 3) Reinhold, 7,85 mtr.

Kaugus noortele:

- 1) Kakk. 4,96 mtr.
- 2) Karkmann. 4,86 mtr.
- 3) Rosenkränius. 4,80 mtr.

Kõrgushüpe:

- 1) Talts. 1,32 mtr.
- 2) Pärna. 1,27 mtr.
- 3) Jürgens. 1,27 mtr.

Kaugus wanadele:

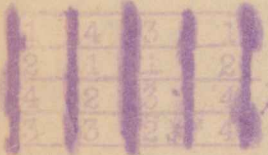
- 1) Talts. 5,13 mtr.
- 2) Reinhold. 5,03 mtr.
- 3) Soowik. 4,91,5 mtr.

Kolmikhüpe:

- 1) Talts. 10,60 mtr.
- 2) Reinhold. 10,17 mtr.

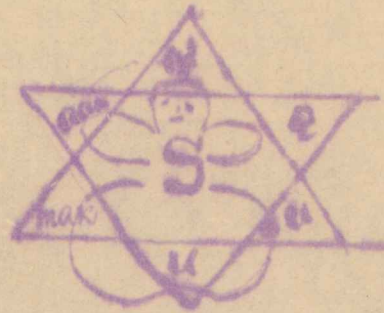
Klasside järele tulid kohtadele; 1) kolmas klass 45 punktiga. 2) esimene klass 13 punktiga ja 3) teine klass 1 punktiga.

MITMESUGUST.

NUMBRID ruutades nii ümber saata, et igatpidi lugedes 10 saab.

-Kolle-

MIS on siin lugeda?

A./S.

Paar küsimust foolielust.

- 1) Mis on see: kui vara tuled kinni, ja kui hiljaks jääd, va kinni?
- 2) Mida mingil kevadel peksiti, ühawnu aga tuge leinatakse?

A./S.

MOISTATUS. K-ga metsas, olin lind

N-ga peeglis näete mind. -Kolle-

Labandused saadke "MERKUURI" toimetusele. Oigete labanduste saatjate nimed avaldatakse järgiises numbris.

KIRJAVASTUSED.

Willem Sahker-Jaab selipühi ootama. Ühelt kolledustestest Raumi puid sel jääb välja. Kolle-Ülesanded parvitatud, nagu näete. Nali sahjuks kulunud.

Valjaandja Öppurühing "KIIR"

A16528